

CONVENTIA CADRU A NATIUNILOR UNITE asupra schimbarilor climatice

CONVENTIA CADRU din 5 iunie 1992 A NATIUNILOR UNITE asupra schimbarilor climatice

Partile la prezenta Conventie,

Constiente ca schimbarile climei planetei si efectele lor nefaste sunt un motiv de ingrijorare pentru intreaga omenire,

Preocupate de faptul ca activitatea omeneasca a facut sa creasca sensibil concentratiile de gaze cu efect de sera in atmosfera, ca aceasta crestere intensifica efectul de sera natural si ca va rezulta in medie, o incalzire suplimentara a suprafetei terestre, pe care risca sa o suporte ecosistemele naturale si omenirea,

Notand ca cea mai mare parte a gazelor cu efect de sera emise in lume, in trecut si momentul de fata, isi au originea in tarile dezvoltate, ca emisiile pe locuitor in tarile in curs de dezvoltare sunt inca relativ slabe, iar ca partea emisiilor totale imputabila tarilor in curs de dezvoltare a fi in crestere pentru a le putea permite satisfacerea nevoilor lor sociale si de dezvoltare,

Constiente de rolul si importanta absorbantilor si rezervoarelor de baze cu efect de sera in ecosisteme terestre si marine,

Notand ca prognoza schimbarilor climatice este afectata de un mare numar de incertitudini, mai ales in ceea ce priveste derularea lor in timp, amploarea si caracteristicile lor regionale,

Constiente de caracterul global al schimbarilor climatice, care cere ca toate tarile sa coopereze si sa participe la o actiune internationala, eficace si corespunzatoare, potrivit responsabilitatilor lor comune, dar diferentiata in functie de capacitatea si situatia lor sociala si economica,

Reamintind dispozitiile pertinente ale Declaratiei Conferintei Natiunilor Unite asupra Mediului, adoptata la Stockholm la 16 iunie 1972,

Reamintind ca, in conformitate cu Carta Natiunilor Unite si principiile de drept international, statele care au dreptul suveran de a exploata propriile lor resurse, potrivit propriei lor politici de mediu si dezvoltare, au datoria de a face astfel ca activitatile exercitate, in limitele jurisdicției lor sau sub controlul lor, sa nu cauzeze daune mediului in alte state sau regiuni care nu depind de nici o jurisdicție nationala,

Reafirmand ca principiul suveranitatii statelor trebuie sa se afle in baza cooperarii internationale destinate sa faca fata schimbarilor climatice,

Considerand ca este dreptul statelor sa adopte o legislatie eficace in materie de mediu, ca normele, obiectivele de gospodarie si prioritatile ecologice trebuie sa reflecte conditiile de mediu si dezvoltare in care ele

se inscriu si ca normele aplicate de unele tari risca sa fie nepotrivite si prea constisitoare pe plan economic si social pentru alte tari, in special pentru tarile in curs de dezvoltare,

Reamintind dispozitiile Rezolutiei nr. 44/228 a Adunarii generale din 22 decembrie 1989 referitoare la Conferinta Natiunilor Unite asupra Mediului si Dezvoltarii, si rezolutiile sale nr.43/53 din 6 decembrie 1988, 44/207 din 22 decembrie 1989, 45/212 din 21 decembrie 1990 si 46/169 din 19 decembrie 1991 asupra protectiei climei mondiale pentru generatiile prezente si viitoare,

Reamintind, deopotriva, dispozitiile Rezolutiei nr. 44/206 a Adunarii generale din 22 decembrie 1989 privind posibilele efecte nefaste ale unei cresteri a nivelului marilor asupra insulelor si a zonele de coasta, mai ales asupra zonele de coasta putin inalte, precum si dispozitiile pertinente ale Rezolutiei sale nr. 44/172 din 19 decembrie 1989 privind aplicarea Planului de Actiune pentru Combaterea Desertificarii,

Reamintind, in plus, Conventia de la Viena din 1985 privind Protectia Stratului de Ozon si Protocolul de la Montreal din 1987 privind Substantele care Epuizeaza Stratul de Ozon, adoptat si modificat la 29 iunie 1990,

Luand nota de Declaratia Ministeriala a celei de-a doua Conferinte Mondiale asupra Climei, adoptata la 7 noiembrie 1990,

Constiente de valoarea lucrarilor de analiza efectuate de numeroase state asupra schimbarilor climatice si de contributiile importante aduse de Organizatia Meteorologica Mondiala, Programul Natiunilor Unite pentru Mediu si alte organe, organizatii si organisme ale Natiunilor Unite, precum si alte organisme internationale si interguvernamentale, in schimbul de rezultate ale cercetarilor stiintifice si in coordonarea cercetarii,

Constiente ca masurile care permit sa se inteleaga schimbarile climatice si sa se faca fata acestora au o eficacitate pentru mediu si o eficacitate sociala si economica maxime, daca ele se bazeaza pe consideratii stiintifice, tehnice si economice corespunzatoare si daca ele sunt constant reevaluate in lumina noilor progrese realizate in aceste domenii,

Stiind ca diferite masuri luate pentru a face fata schimbarilor climatice isi pot gasi in ele inele justificarea economica si pot de asemenea, sa contribuie la rezolvarea altor probleme de mediu,

Stiind, in egala masura, ca tarile dezvoltate trebuie sa actioneze imediat si cu suplete, pe baza unor prioritati clar definite, ceea ce va constitui o prima etapa spre strategii de ansamblu la nivel mondial, national si, eventual, regional, aceste strategii de riposta trebuind sa tina cont de toate gazele cu efect de sera si sa ia in considerare, asa cum se cuvine, rolul fiecaruia in intensificarea efectului de sera,

Stind, in plus, ca tarile situate la o inaltime mica fata de nivelul marii si alte tari insulare mici, tarile avand zone de coasta putin inalte, zone aride sau semiaride sau zone supuse inundatiilor, secetei si desertificarii, precum si tarile in curs de dezvoltare avand ecosisteme muntoase fragile sunt deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbarilor climatice.

Constiente de dificultatile deosebite pe care le vor cunoaste tarile, in special tarile in curs de dezvoltare a caror economie este deosebit de tributara productiei, utilizarii si exportului de comustibil fosili, in urma masurilor luate pentru a limita emisiile de gaze cu efect de sera,

Afirmand ca masurile luate pentru a evita schimbarile climatice trebuie sa fie strans coordonate cu dezvoltarea sociala si economica, pentru a evita orice incidenta nefasta asupra acesteia din urma, tinand cont de nevoile prioritare legitime ale tarilor in curs de dezvoltare, si anume o crestere economica durabila si eradicarea saraciei,

Constiente ca toate tarile si, mai ales, tarile in curs de dezvoltare trebuie sa poata avea acces la resursele necesare unei dezvoltari sociale si economice durabile si ca, pentru a avansa spre acest obiectiv, tarile in curs de dezvoltare trebuie sa sporeasca consumul lor de energie, nepierzand din vedere ca este posibil sa se ajunga la un mai bun randament energetic si sa se controleze emisiile de gaze cu efect de sera intr-un mod general si, mai ales, aplicand tehnologii noi in conditii avantajoase din punct de vedere economic si social,

Hotarate sa ocroteasca sistemul climatic pentru generatiile prezente si viitoare,

Au convenit ceea ce urmeaza:

Articolul 1: Definitii

In spiritul prezentei Conventii, se intelege prin:

1. efecte nefaste ale schimbarilor climatice: modificarile mediului fizic sau ale fiintelor vii datorate schimbarilor climatice si care exercita efecte nocive semnificative asupra compozitiei, stabilitatii sau productivitatii ecosistemelor naturale si amenajate, asupra functionarii sistemelor socio-economice sau asupra sanatatii si bunastarii omului;

2. schimbari climatice: schimbari de climat care sunt atribuite direct sau indirect unei activitati omenesti care altereaza compozitia atmosferei la nivel global si care se adauga variabilitatii naturale a climatului observat in cursul unor perioade comparabile;

3. sistem climatic: un ansamblu care inglobeaza atmosfera, hidrosfera, biosfera si geosfera, precum si interactiunile lor;

4. emisii: eliberarea in atmosfera de gaze cu efect de sera sau de precursori ai unor asemenea gaze dintr-o anumita zona si in cursul unei perioade date;

5. gaze cu efect de sera:constituenti gazosi ai atmosferei, atat naturali cat si antropici, care absorb si reemit radiata infrarosie;

6. organizatie regionala de integrare economica: o organizatie constituita din state suverane ale unei regiuni date, care are competenta in domeniile determinate de prezenta conventie sau de protocoalele sale si care a fost autorizata, potrivit procedurilor sale interne, sa semneze, sa ratifice, sa accepte sau sa aprobe prin sus-numitele instrumete sau sa adere la acestea;

7. rezervor: unul sau mai multi constituenți ai sistemului climatic care retin un gaz cu efect de serva sau un precursor de gaz cu efect de serva;

8. absorbant: orice proces, orice activitate sau orice mecanism natural sau artificial, care conduce la disparitia din atmosfera a unui gaz cu efect de sera, a unui aerosol sau a unui precursor de gaz cu efect de sera;

9. sursa: orice proces sau activitate care elibereaza in atmosfera un gaz cu efect de sera, un aerosol sau un precurosr de gaz cu efect de sera.

Articolul 2: Obiectiv

Obiectivul final al prezentei Conventii si al tuturor instrumentelor juridice conexe pe care Conferinta Partilor le-ar putea adopta este de a stabili, conform dispozitiilor pertinente ale Conventiei, concentratiile de gaze cu efect de sera in atmosfera la un nivel care sa impiedice perturbare antropica periculoasa a sistemului climatic. Se va conveni sa se atinga acest obiectiv intr-un interval de timp suficient pentru ca ecosistemele sa se poata adapta natural la schimbarile climatice, pentru ca productia alimentara sa nu fie amenintata, iar dezvoltarea economica sa se poata desfasura in mod durabil.

Articolul 3: Principii

In masurile pe care le vor lua pentru a atinge obiectivul Conventiei si a aplica dispozitiile acesteia, Partile vor fi indrumate de ceea ce urmeaza:

1. Revine in sarcina Partilor sa ocroteasca sistemul climatic in interesul generatiilor prezente si viitoare pe baza echitatii si in functie de responsabilitatile lor comune, dar diferite si de capacitatile lor. In consecinta, revine in sarcina tarilor dezvoltate-parti sa fie in avangarda luptei impotriva schimbarilor climatice si a efectelor lor nefaste.

2. Se cuvine sa se tina cont de nevoile specifice si de situatia speciala a tarilor in curs de dezvoltare-Parti, mai ales a celor care sunt deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbarilor climatice, precum si Partilor, mai ales tarilor in curs de dezvoltare-Parti, carora Conventia le-ar impune o sarcina disproportionala sau anormala.

3. Revine in sarcina Partilor sa ia masuri de precautie pentru a preveni, a preveni sau a atenua cauzele schimbarilor climatice si a limita efectele nefaste ale acestora. Cand exista riscul unor perturbari grave sau ireversibile, absenta certitudinii stiintifice absolute nu trebuie sa serveasca drept pretext pentru a amana adoptarea unor asemenea masuri, fiind stabilit ca politicile si masurile pe care le atrag schimbarile climatice reclama un bun raport cost-eficacitate, incat sa garanteze avantaje globale la costul cel mai scazut cu putinta. Pentru a atinge acest scop, se cuvine ca aceste politici si masuri sa tina seama de diversitatea contextelor socio-economice, sa fie globale, si sa extinda la toate sursele, la toti absorbantii si la toate rezervoarele de gaze cu efect de sera, asupra carora s-a convenit sa cuprinda masuri de adaptare si sa se aplice tuturor sectoarelor economice. Initiativele care vizeaza sa faca fata schimbarilor climatice vor putea face obiectul unei actiuni concertate a partilor interesate.

4. Partile au dreptul sa actioneze pentru o dezvoltare durabila si trebuie sa se ocupe efectiv de aceasta. Este necesar ca politicile si masurile destinate protejarii sistemului climatic impotriva schimbarilor provocate de om sa fie adaptate la situatia proprie a fiecarei parti si sa fie integrate in programele nationale de dezvoltare, dezvoltarea economica fiind indispensabila pentru adoptarea unor masuri destinate sa faca fata schimbarilor climatice.

5. Revine in sarcina partilor sa lucreze de comun acord la un sistem economic international deschis care sa conduca la o crestere economica si la o dezvoltare durabila a tuturor partilor, in special a tarilor in curs de dezvoltare-Parti, pentru a le permite sa studieze mai bine problemele puse de schimbarile climatice. Trebuie sa se evite ca masurile luate pentru a lupta impotriva schimbarilor climatice, inclusiv masurile unilaterale, sa constituie un mijloc de impunere a unor discriminari arbitrare sau nejustificate pe planul comertului international sau a unor obstacole deghizate in cale acestui comert.

Articolul 4: Angajamente

1. Toate Partile, tinand cont de responsabilitatile lor comune, dar diferite, si de specificitatea prioritaticilor lor nationale si regionale de dezvoltare, de obiectivele si de situatia lor:

a) stabilesc, aduc la zi periodic, publica si pun la dispozitia Conferintei Partilor, conform art.12, inventarele nationale ale emisiilor antropice, pe baza surselor acestora si ale absorbantilor tuturor gazelor cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, recurgand la metode comparabile care vor fi aprobate de Conferinta Partilor;

b) stabilesc, realizeaza, publica si aduc la zi, in mod regulat, programe nationale si, daca este cazul, regionale, care contin masuri vizand atenuarea schimbarilor climatice, tinand cont de emisiile antropice si de diminuarea de catre absorbanti a gazelor cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, precum si de masuri vizand facilitarea adaptarii corespunzatoare la schimbarile climatice;

c) incurajeaza si sustin, prin cooperarea lor, punerea la punct, aplicarea si difuzarea - in special pe calea transferului - de tehnologii, practici si procedee care permit sa controleze, sa reduca sau sa previna emisiile antropice de gaze, cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, in toate sectoarele pertinente, inclusiv cele privind energia, transporturile, industria, agricultura, padurile si gospodaria deseurilor;

d) incurajeaza gospodaria durabila, incurajeaza si sustin, prin cooperarea lor, conservarea si, daca este cazul, consolidarea absorbantilor si rezervoarelor tuturor gazelor cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, mai ales biomasa, padurile, oceanele, ca si celelalte ecosisteme terestre, de coasta si marin;

e) pregatesc, in cooperare, adaptarea la impactul schimbarilor climatice, concep si pun la punct planuri corespunzatoare si integrale pentru gospodaria zonelor de coasta, pentru resursele de apa si agricultura si pentru protectia si refacerea zonelor afectate de seceta si desertificare, in special din Africa, si afectate de inundatii;

f) in politicile si actiunile lor sociale, economice si de mediu tin cont, in masura posibilului, de consideratii legate de schimbarile climatice si utilizeaza metode corespunzatoare, de exemplu studii de impact, formulate si definite pe plan national pentru a reduce la minimum efectele - daunatoare economiei, sanatatii publice si calitatii mediului - proiectelor sau ale masurilor pe care ele le intreprind in vederea atenuarii schimbarilor climatice sau adaptarii la acestea;

g) incurajeaza si sustin, prin cooperarea lor, lucrarile de cercetare stiintifica, tehnologica, socio-economica si altele, observatia sistematica si constituirea de arhive de date asupra sistemului climatic, care permit

sa se inteleaga mai bine cauzele, efectele, amploarea si esalonarea in timp a schimbarilor climatice, precum si consecintele economice si sociale ale diverselor strategii de raspuns, sa se reduca si sa se risipeasca incertitudinile care exista in aceasta privinta;

h) incurajeaza si sustin, prin cooperarea lor, schimbul de date stiintifice, tehnologice, tehnice, socio-economice si juridice asupra sistemului climatic, precum si asupra consecintelor economice si sociale ale diferitelor strategii de raspuns, aceste date trebuind sa fie schimbate, in integralitatea lor, liber si prompt;

i) incurajeaza si sustin, prin cooperarea lor, educatia, formarea si sensibilizarea publicului in domeniul schimbarilor climatice si incurajeaza participarea cea mai larga la acest proces, mai ales cea a organizatiilor neguvernamentale;

j) comunica Conferintei Partilor informatii privind aplicarea, conform art.12.

2. Tarile dezvoltate-Parti si alte Parti care figureaza in anexa nr.I isi iau angajamentele specifice prevazute mai jos:

a) fiecare dintre aceste Parti adopta politici nationale si ia, in consecinta, masurile necesare pentru atenuarea schimbarilor climatice, limitand emisiile sale antropice de gaze cu efect de sera, protejand si consolidand absorbantii si rezervoarele sale de gaze cu efect de sera. Aceste politici si masuri demonstreaza ca tarilor dezvoltate iau initiativa modificarii tendintelor pe termen lung a emisiilor antropice, conform obiectivului Conventiei, recunoscand ca reintoarcerea, pana la sfarsitul acestui deceniu, la nivelurile anterioare de emisii antropice de dioxid de carbon si alte gaze cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, ar contribui la o astfel de modificare si tinand cont de diferentele dintre aceste Parti in ceea ce priveste punctul lor de plecare, abordarea lor, structura lor economica si baza lor de resurse, de necesitatea de a mentine o crestere economica puternica si durabila, de tehnologii disponibile si de alte circumstante proprii fiecarui caz, precum si de necesitatea, pentru fiecare dintre aceste parti, de a contribui in mod corespunzator si echitabil la efortul intreprins la scara mondiala pentru a atinge acest obiectiv. Aceste Parti pot aplica astfel de politici si masuri in asociatie cu alte Parti si pot ajuta alte Parti sa contribuie la obiectivul Conventiei, in special la cel al prezentului alineat;

b) in scopul de a favoriza progresul in aceasta directie, fiecare dintre aceste Parti va comunica, in termen de 6 luni de la intrarea in vigoare pentru ea a Conventiei si dupa aceea periodic, in conformitate cu art.12, informatii detaliate privind politicile si masurile la care se refera alin.a), precum si previziunile care rezulta din acestea in ceea ce priveste emisiile antropice, pe surse, si absorbtia, prin absorbanti, a gazelor cu efect de sera, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, pentru perioada prevazuta la alin.a), in vederea revenirii, individual sau in

comun, a emisiilor antropice de dioxid de carbon si de alte gaze cu efect de sera, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, la nivelurile din 1990. Conferinta Partilor va trece in revista aceste informatii la prima sa sesiune, apoi la intervale periodice, conform art.7;

c) este necesar ca, in spiritul alin.b) calcularea cantitatilor de gaze cu efect de sera, emise de surse si diminuate de absorbanti de gaze cu efect de sera, sa se efectueze pe baza celor mai bune cunostinte stiintifice disponibile, mai ales in ceea ce priveste capacitatea efectiva a absorbantilor si contributia fiecaruia dintre aceste gaze la schimbarile climatice. Conferinta Partilor va examina si va adopta metodele ce vor trebui utilizate pentru acest calcul la prima sa sesiune si, ulterior, le va trece in revista, la intervale regulate;

d) Conferinta Partilor, la prima sa sesiune, va examina alin.a) si b), pentru a vedea daca sunt adecvate. Ea o va face in lumina datelor stiintifice si a evaluarilor cele mai sigure privind schimbarile climatice si impactul lor, precum si a datelor tehnice, sociale si economice pertinente. Pe baza acestui examen, Conferinta Partilor va lua masurile necesare care vor putea permite adoptarea de amendamente la angajamentele vizate la alin. a) si b). La prima sa sesiune, ea va lua, de asemenea, hotarari in privinta criteriilor care determina o aplicare comuna, dupa cum se indica la alin.a). Ea va proceda la o a doua examinare a alin.a) si b) cel mai tarziu pana la 31 decembrie 1998, apoi la intervale regulate, pe care tot ea le va hotari, pana cand obiectivul Conventiei va fi atins;

e) fiecare dintre aceste Parti:

(i) coordoneaza, dupa caz, cu celelalte parti vizate, instrumentele economice si administrative corespunzatoare, elaborate in spiritul obiectivului conventiei;

(ii) identifica si revizuieste periodic politicile si practicile care incurajeaza activitati ce conduc la cresterea nivelului emisiilor antropice de gaze cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal, care ar aparea in caz contrar;

f) Conferinta Partilor va trece in revista, cel mai tarziu pana la 31 decembrie 1998, informatiile disponibile, cu scopul de a decide asupra modificarilor pe care le va aduce listelor care figureaza la anexele nr.I si II, cu acordul partii interesate;

g) orice Parte care nu figureaza in anexa nr.I va putea, in instrumentul sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, sau in orice moment ulterior, sa notifice depozitarului intentia sa de a fi angajat prin dispozitiile de la alin. a) si b). Depozitarul va informa pe ceilalti semnatori si parti despre orice notificare in acest sens.

3. Tarile dezvoltate-Parti si celelalte Parti dezvoltate care figureaza in anexa nr. II furnizeaza resurse financiare noi si aditionale pentru a acoperi totalitatea costurilor convenite pe care le suporta tarile in curs de dezvoltare-parti ca urmare a indeplinirii obligatiilor lor ce decurg din

art.12 paragraful 1. Ele furnizeaza, de asemenea, tarilor in curs de dezvoltare-Parti, in special in scopul transferului de tehnologie, resursele financiare in discutie care le sunt necesare pentru a acoperi totalitatea costurilor suplimentare convenite, determinate de aplicarea masurilor vizate la paragraful 1 al prezentului articol si asupra carora o tara in curs de dezvoltare va conveni cu o entitate sau cu entitatile internationale vizate la art.11, conform articolului amintit. Indeplinirea acestor angajamente tine cont de faptul ca aporturile de fonduri trebuie sa fie adecvate si previzibile, precum si de importanta unei impartiri corespunzatoare a sarcinii intre tarile dezvoltate-parti.

4. Tarile dezvoltate-Parti si celelalte Parti dezvoltate care figureaza in anexa nr. II ajuta, de asemenea, tarile in curs de dezvoltare-Parti, deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbarilor climatice, sa faca fata la costul adaptarii lor la efectele amintite.

5. Tarile dezvoltate-Parti si celelalte Parti dezvoltate care figureaza in anexa nr. II iau toate masurile posibile in vederea incurajarii, facilitarii si finantarii, potrivit nevoilor, a transferului sau accesului la tehnologii si experienta ecologica rationala a celorlalte parti si, in mod deosebit, al tarilor in curs de dezvoltare, cu scopul de a le permite aplicarea dispozitiilor Conventiei. In acest proces, tarile dezvoltate-Parti sustin dezvoltarea si consolidarea capacitatilor si tehnologiilor nepoluante in tarile in curs de dezvoltare-Parti. Celelalte parti si organizatii care sunt in masura sa o faca, pot, de asemenea, sa faciliteze tranferul acestor tehnologii.

6. Conferinta Partilor acorda Partilor care figureaza la anexa nr. I, care sunt in tranzitie catre economia de piata, pentru a le pune in situatia de a face fata mai bine schimbarilor climatice, un anumit grad de flexibilitate in indeplinirea angajamentelor lor de la paragraful 2, mai ales in ceea ce priveste nivelul istoric, care va fi ales ca referinta, al emisiilor antropice de gaze cu efect de sera, nereglementate de Protocolul de la Montreal.

7. Masura in care tarile in curs de dezvoltare se vor achita efectiv de angajamentele lor din conventie va depinde de indeplinirea eficace, de catre tarile dezvoltate-parti, a propriilor lor angajamente in ceea ce priveste resursele financiare si transferul de tehnologii si va tine cont de faptul ca dezvoltarea economica si sociala si eradicarea saraciei sunt prioritati esentiale ale tarilor in curs de dezvoltare-Parti.

8. In scopul indeplinirii angajamentelor enuntate in prezentul articol, Partile studiaza masuri - privind mai ales finantarea, asigurarea si transferul de tehnologii - care trebuie luate in cadrul Conventiei pentru a raspunde nevoilor si preocuparilor specifice ale tarilor in curs de

dezvoltare-Parti in fata efectelor nefaste ale schimbarilor climatice si ale impactului masurilor de riposta, in special in tarile urmatoare:

- a)** tari insulare mici;
- b)** tari care au zone de coasta situate putin deasupra nivelului marii;
- c)** tari care au zone aride sau semiaride, zone de paduri si zone supuse degradarii padurilor;
- d)** tari care au zone supuse catastrofelor naturale;
- e)** tari cu zone supuse secetei si desertificarii;
- f)** tari care au zone cu o puternica poluare a atmosferei urbane;
- g)** tari care au ecosisteme fragile, in special ecosisteme montane;
- h)** tari a caror economie este puternic tributara fie veniturilor obtinute din productia, transformarea si exportul de combustibil fosili si de produse inrudite cu o mare putere energetica, fie consumului combustibililor si produselor mentionate;
- i)** tari fara litoral si tari de tranzit.

Conferinta Partilor poate sa ia masurile necesare, dupa caz, cu privire la prezentul paragraf.

9. Partile tin cont, in actiunea lor privind finantarea si transferul de tehnologii, de nevoile deosebite si de situatia speciala a tarilor mai putin avansate.

10. In indeplinirea angajamentelor care decurg din Conventie, Partile tin cont, conform art.10, de situatia acelora dintre ele, mai ales a tarilor in curs de dezvoltare, a caror economie este vulnerabila la efectele nefaste ale masurilor de riposta la schimbarile climatice. Acesta este, in special, in cazul Partilor a caror economie este deosebit de tributara fie veniturilor obtinute din productia, transformarea si exportul de combustibili fosili si ale produselor inrudite, fie consumului acestor combustibili si produse, fie utilizarii de combustibili fosili, greu de inlocuit de catre aceste parti cu produse de substitutie.

Articolul 5: Cercetarea si observarea sistematica

Pentru indeplinirea angajamentelor lor in virtutea art.4 paragraful 1 alin. g), Partile:

a) sustin si, dupa caz, dezvolta mai mult organizatiile sau programele si retelele internationale si interguvernamentale al caror scop este de a defini, realiza, evalua si finanta lucrarile de cercetare, colectare a datelor si de observare sistematica, tinand cont de necesitatea de a limita cat mai mult posibil dublele utilizari;

b) sustin eforturile desfasurate la niveluri internationale si interguvernamentale pentru a intari observarea sistematica si capacitatea si mijloacele nationale de cercetare stiintifica si tehnica, mai ales in tarile in curs de dezvoltare, si pentru a incuraja accesul la datele care provin din zone ce nu depind de jurisdicia nationala, si la analiza acestor date, precum si pentru a promova schimbul acestora;

c) iau in considerare preocuparile si nevoile deosebite ale tarilor in curs de dezvoltare-Parti si coopereaza pentru imbunatatirea mijloacelor si capacitatilor lor endogene de participare la eforturile vizate la alin.a) si b).

Articolul 6: Educatia, formarea si sensibilizarea publicului

Pentru indeplinirea angajamentelor lor, in virtutea art. 4 paragraful 1 alin. i), Partile:

a) se angajeaza sa incurajeze si sa faciliteze la nivel national si, daca este cazul, subregional si regional, conform legilor si reglementarilor lor si potrivit capacitatilor lor:

(i) elaborarea si aplicarea de programe de educatie si de sensibilizare a publicului asupra schimbarilor climatice si a efectelor acestora;

(ii) accesul publicului la informatiile privind schimbarile climatice si efectele lor;

(iii) participarea publicului la examinarea schimbarilor climatice si a efectelor lor si punerea la punct de masuri corespunzatoare pentru a face fata acestora; si

(iv) formarea de personal stiintific, tehnic si administrativ;

b) sustin prin cooperarea lor si incurajeaza la nivel international, recurgand, daca este cazul, la orgnizmele existente:

(i) punerea la punct si schimbul de material educativ si de material destinat sensibilizarii publicului la schimbarile climatice si la efectele acestora; si

(ii) punerea la punct si realizarea de programe de educatie si formare, inclusiv prin consolidarea organismelor nationale si prin schimbul sau detasarea de personal insarcinat sa formeze experti in materie, mai ales pentru tarile in curs de dezvoltare.

Articolul 7: Conferinta Partilor

1. A fost creata o Conferinta a Partilor

2. In calitate de organ suprem al prezentei Conventii, Conferinta Partilor face cu regularitate bilantul aplicarii Conventiei si a celorlalte instrumente juridice conexe pe care ea le poate adopta si ia, in limitele mandatului sau, hotararile necesare pentru a favoriza aplicarea efectiva a Conventiei. In acest scop, Conferinta Partilor:

a) examineaza periodic obligatiile partilor si dispozitiile institutionale care decurg din conventie, in functie de obiectivul conventiei, de experienta dobandita in momentul aplicarii sale si de evolutia cunostintelor stiintifice si tehnice;

b) incurajeaza si faciliteaza schimbul de informatii asupra masurilor adoptate de parti pentru a face fata schimbarilor climatice si efectelor acestora, tinand cont de diversitatea situatiilor, de responsabilitatile si mijloacele Partilor, precum si de angajamentele lor in baza Conventiei;

c) faciliteaza, la cererea a doua sau mai multe Parti, coordonarea masurilor adoptate de ele pentru a face fata schimbarilor climatice si efectelor lor, tinand cont de diversitatea situatiilor, a responsabilitatilor si mijloacelor Partilor, precum si de angajamentele lor in baza Conventiei;

d) incurajeaza si indruma, conform obiectivului si dispozitiilor Conventiei, elaborarea si perfectionarea periodica de metode comparabile asupra carora aceasta va conveni, vizand, mai ales, inventarierea emisiilor de gaze cu efect de sera (in functie de surse) si reducerea lor cu ajutorul absorbantilor, precum si evaluarea eficacitatii masurilor luate pentru a limita aceste emisii si a accentua absorbtia acestor gaze;

e) evalueaza, pe baza tuturor informatiilor care ii sunt comunicate, conform dispozitiilor Conventiei, aplicarea conventiei de catre parti, efectele de ansamblu ale masurilor luate in aplicarea acesteia, mai ales efectele ambientale, economice si sociale si incidentele lor cumulate, si progresele obtinute in realizarea obiectivului conventiei;

f) examineaza si adopta rapoarte periodice asupra aplicarii conventiei si asigura publicarea acestora;

g) face recomandari privind toate problemele necesare aplicarii conventiei;

h) se straduieste sa mobilizeze resursele financiare, conform art. 4 paragrafele 3, 4 si 5 si art. 11;

i) creeaza organele subsidiare considerate necesare aplicarii Conventiei;

j) examineaza rapoartele acestor organe, carora ea le da directive;

k) hotaraste si adopta, prin consens, reglementarile interioare si regulile de gospodarire financiara pentru ea insasi si pentru toate organele subsidiare;

l) daca este cazul, solicita si utilizeaza serviciile si competenta organizatiilor internationale si al organismelor interguvernamentale si

neguvernamentale competente, ca si informatiile pe care acestea i le furnizeaza;

m) exercita si alte functii necesare pentru atingerea obiectivului conventiei, precum si toate celelalte functii care ii sunt conferite de aceasta.

3. Conferinta Partilor adopta, la prima sa sesiune, propriul sau regulament interior si pe cele ale organelor subsidiare create prin aplicarea Conventiei; reglementarile respective cuprind procedura de luare de decizii, aplicabila problemelor pentru care Conventia nu prevede inca o procedura. Aceasta procedura poate preciza majoritatea necesara pentru adoptarea unor hotarari.

4. Prima sesiune a Conferintei Partilor va fi convocata de secretariatul provizoriu vizat la art.21 si se va tine un an mai tarziu dupa intrarea in vigoare a Conventiei. Mai tarziu, Conferinta Partilor, numai daca nu hotaraste altfel, isi va tine sesiunile ordinare o data pe an.

5. Conferinta Partilor tine sesiuni extraordinare in orice alt moment pe care il considera necesar, sau daca o parte face o cerere in scris, cu conditia ca aceasta cerere sa fie sprijinita de cel putin o treime din parti, in urmatoarele 6 luni dupa comunicarea facuta de secretariatul Partilor.

6. Organizarea Natiunilor Unite, institutiile specializate ale Natiunilor Unite si Agentia Internationala de Energie Atomica, precum si toate Statele Membre ale uneia dintre aceste organizatii sau observatori pe langa una dintre aceste organizatii care nu sunt Parti la Conventie, pot fi reprezentate la sesiunile Conferintei Partilor in calitate de observatori. Orice organ sau organism national sau international, guvernamental sau neguvernamental competent in domeniile vizate de conventie, care a facut cunoscut secretariatului ca doreste sa fie reprezentat la o sesiune a Conferintei Partilor, poate fi admis in aceasta calitate, daca cel putin o treime din Partile prezente la aceasta nu fac obiectie. Admiterea si participarea observatorilor sunt determinate de regulamentul interior adoptat de Conferinta Partilor.

Articolul 8: Secretariat

1. A fost creat un secretariat.

2. Funciile secretariatului sunt urmatoarele:

a) sa organizeze sesiunile Conferintei Partilor si organelor subsidiare ale acesteia create in virtutea Conventiei si sa le furnizeze serviciile necesare;

b) sa sintetizeze si sa difuzeze rapoartele pe care le primeste;

c) la cerere, sa ajute Partile si, in special printre acestea, tarile in curs de dezvoltare, sa sintetizeze si sa difuzeze informatiile cerute de Conventie;

d) sa stabileasca rapoartele asupra activitatilor si sa le supuna Conferintei Partilor;

e) sa asigure coordonarea necesara cu secretariatele altor organe internationale competente;

f) sa ia, supervizarea Conferintei Partilor, dispozitiile administrative si contractuale care necesita indeplinirea eficace a functiilor sale; si

g) sa exercite celelalte functii de secretariat care ii revin in baza Conventiei sau a unuia dintre protocoalele sale si orice alte functii pe care Conferinta Partilor poate sa i le atribuie.

3. La prima sa sesiune, Conferinta Partilor va desemna un secretariat permanent si va da dispozitiile necesare pentru functionarea sa.

Articolul 9: Organ subsidiar de asistare stiintifica si tehnologic

1. A fost creat un organ subsidiar de asistare stiintifica si tehnologica, insarcinat sa furnizeze in timp util Conferintei Partilor si, daca este cazul, celorlalte organe subsidiare, informatii si recomandari privind aspectele stiintifice si tehnologice ale Conventiei. Acest organ, deschis participarii tuturor Partilor, este multidisciplinar. El este compus din reprezentanti ai guvernelor care se bucura de autoritate in domeniul lor de competenta. El raporteaza cu regularitate Conferintei Partilor asupra tuturor aspectelor privind activitatea sa.

2. Organul, care actioneaza sub autoritatea Conferintei Partilor si care se sprijina pe dezbaterile organelor internationale competente, are ca functii:

a) de a determina cunostintele stiintifice asupra schimbarilor climatice si a efectelor acestora;

b) de a determina, pe plan stiintific, efectele masurilor luate in aplicarea Conventiei;

c) de a recenza tehnologiile si experienta de varf renovatoare si performanta si de a indica mijloacele de incurajare a dezvoltarii acestora si de asigurare a transferului lor;

d) de a furniza avize asupra programelor stiintifice, asupra cooperarii internationale si a cercetarii si dezvoltarii in materie de schimbari climatice si asupra mijloacelor de a ajuta tarile in curs de dezvoltare sa se doteze cu o capacitate proprie;

e) de a raspunde la intrebarile stiintifice, tehnologice si metodologice pe care Conferinta Partilor si organele sale subsidiare le vor putea pune.

3. Functiile si mandatul organului vor putea fi precizate mai inainte de Conferinta Partilor.

Articolul 10: Organ subsidiar de implementare

1. Se creeaza un organ subsidiar de implementare insarcinat sa ajute Conferinta Partilor la asigurarea aplicarii si urmaririi implementarii Conventiei. Acest organ, deschis participarii tuturor Partilor, este compus din reprezentantii guvernelor, experti in domeniul schimbarilor climatice. El raporteaza cu regularitate Conferintei Partilor toate aspectele privind activitatile sale.

2. Organul, actionand sub autoritatea Conferintei Partilor, are ca functii:

a) de a examina informatiile comunicate conform art. 12 paragraful 1, pentru a evalua efectul global conjugat al masurilor luate de Parti in lumina evaluarilor stiintifice cele mai recente ale schimbarilor climatice;

b) de a examina informatiile comunicate conform art. 12 paragraful 2, pentru a ajuta Conferinta Partilor sa efectueze examinarile prevazute la art. 4 paragraful 2 alin. d);

c) de a ajuta Conferinta Partilor, potrivit necesitatilor, sa pregateasca si sa execute hotararile sale.

Articolul 11: Mecanism financiar

1. Un mecanism insarcinat sa furnizeze resurse financiare sub forma de donatii sau in conditii favorabile, mai ales pentru transferul de tehnologii, este definit aici. Acest mecanism depinde de Conferinta Partilor, in fata careia este raspunzator si care ii defineste politicile, prioritatile propriului program si criteriile de eligibilitate legate de Conventie. Functionarea sa este incredintata uneia sau mai multor entitati internationale existente.

2. Mecanismul financiar este constituit pe baza unei reprezentari echitabile si echilibrate a tuturor Partilor, in cadrul unui sistem de gospodarire transparent.

3. Conferinta Partilor si entitatea sau entitatile insarcinate sa asigure functionarea mecanismului financiar stabilesc acorduri necesare pentru a da efect paragrafelor de mai sus, printre care ar trebui sa figureze:

a) modalitati destinate sa asigure ca proiectele finantate in domeniul schimbarilor climatice sunt conforme cu politicile, prioritatile de program si criteriile de aprobare definite de Conferinta Partilor;

b) modalitatile potrivit carora o decizie de finantare va putea fi revazuta in lumina acestor politici, prioritati de program si criterii;

c) prezentarea regulata de catre entitate sau entitati, la Conferinta Partilor, de rapoarte asupra operatiunilor sale de finantare, conform principiului responsabilitatii acesteia definit la paragraful 1;

d) determinarea, sub o forma previzibila si identificabila, a sumei totale de mijloace financiare necesare si disponibile pentru aplicarea prezentei Conventii si modul in care aceasta suma totala va fi revazuta periodic.

4. La prima sa sesiune, Conferinta Partilor va face ceea ce este necesar pentru a da efect dispozitiilor provizorii vizate la art. 21 paragraful 3 si va decide asupra eventualei mentineri a acestor dispozitii. Apoi, in urmtorii 4 ani, va evalua functionarea mecanismului si va lua masurile corespunzatoare.

5. Tarile dezvoltate-Parti vor putea, de asemenea, sa furnizeze, iar tarile in curs de dezvoltare-Parti vor putea obtine resurse financiare pe cale bilaterala, regionala sau multilaterala, in scopul aplicarii Conventiei.

Articolul 12: Comunicarea de informatii privind aplicarea

1. Conform art. 4 paragraful 1, fiecare Parte comunica Conferintei Partilor, prin intermediul secretariatului, elementele de informare de mai jos:

a) un inventar national al emisiilor antropice, pe surse, si al absorbtiei, prin absorbanti pentru toate gazele cu efect de sera, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, in masura in care mijloacele ii permit aceasta, utilizand metode comparabile asupra carora Conferinta Partilor cade de acord si a caror utilizare o va incuraja;

b) o descriere generala a masurilor pe care aceasta le ia sau intentioneaza sa le ia pentru a aplica Conventiei;

c) orice alta informatie pe care partea o considera utila pentru a atinge obiectivul Conventiei si potrivita pentru a exprima in comunicarea sa, in masura posibilului, date utile determinarii tendintelor emisiilor antropice in lume.

2. Fiecare tara dezvoltata-Parte si fiecare alta Parte inscrisa in anexa nr. I vor include in comunicarea lor urmatoarele elemente de informare:

a) descrierea detaliata a politicilor si masurilor pe care le-au adoptat pentru a se conforma angajamentului subscris la art. 4 paragraful 2 alin. a) si b)

b) estimarea precisa a efectelor pe care politicile si masurile vizate la alin.a) le vor avea asupra emisiilor antropice de gaze cu efect de sera de la surse si asupra absorbtiei prin absorbanti in timpul perioadei vizate la art. 4 paragraful 2 alin. a).

3. In plus, fiecare tara dezvoltata-Parte si fiecare alta Parte dezvoltata, care figureaza la anexa nr. II, dau detalii asupra masurilor luate, conform art. 4 paragrafele 3-5.

4. Tarile in curs de dezvoltare-Parti vor putea sa propuna, pe o baza voluntara, proiecte de finantare precizand tehnologiile, materialele, echipamentul, tehnicile sau practicile specifice necesare pentru a le executa si dand, daca este posibil, o estimare a tuturor consturilor suplimentare ale acestor proiecte, a progreselor scontate in reducerea emisiilor si a absorbtiei gazelor cu efect de sera, precum si o estimare a avantajelor pe care se poate conta.

5. Fiecare tara dezvoltata-Parte si fiecare alta Parte inscrisa in anexa nr.I vor prezenta comunicarea lor initiala in urmatoarele 6 luni dupa intrarea in vigoare a Conventiei in ceea ce le priveste. Fiecare dintre Partile care nu figureaza pe aceasta lista va prezenta comunicarea sa initiala in urmatorii 3 ani dupa intrarea in vigoare a Conventiei, in ceea ce o priveste, sau dupa disponibilizarea resurselor financiare, conform art.4 paragraful 3. Partile care se numara printre tarile putin avansate vor fi libere sa aleaga data comunicarii lor initiale. Apoi, frecventa comunicarii tuturor Partilor va fi fixata de Conferinta Partilor, care va tine cont de diferentele de scadenta indicate in prezentul paragraf.

6. Informatiile comunicate de Parti in aplicarea prezentului articol vor putea fi transmise in cel mai scurt timp de secretariat Conferintei Partilor si organelor subsidiare competente. Conferinta Partilor va putea, la nevoie, sa revada procedurile de transmitere a informatiilor.

7. Incepand de la prima sa sesiune, Conferinta Partilor va dispune asigurarea furnizarii unui ajutor tehnic si financiar tarilor in curs de dezvoltare-Parti, la cererea acestora, care sa le ajute sa reuneasca si sa comunice informatiile cerute in prezentul articol si sa recenzeze mijloacele tehnice si financiare necesare executarii proiectelor propuse si masurile de riposta luate in baza art. 4. Acest ajutor va putea fi furnizat de alte Parti, prin organizatii internationale competente si prin secretariat, dupa caz.

8. Orice grupare de Parti poate, sub rezerva de a se conforma directivelor Conferintei Partilor si de a o aviza in prealabil pe aceasta, sa se achite de obligatiile enuntate in prezentul articol, prezentand o comunicare comuna, cu conditia de a include in aceasta o informatie asupra modului in care fiecare Parte s-a achitat de obligatiile individuale care ii revin din Conventie.

9. Informatiile primite de secretariat si despre care Partea care le furnizeaza va indica ca sunt confidentiale, dupa criteriile pe care Conferinta Partilor le va stabili, vor fi compilate de secretariat, astfel incat sa pastreze acest caracter inainte de a fi transmise unuia dintre organele chemate sa le primeasca si sa le examineze.

10. Sub rezerva paragrafului 9 si fara a renunta la posibilitatea, pentru orice Parte, de a face comunicarea sa publica oricand, comunicari prezentate de Parti in aplicarea prezentului articol sunt puse de secretariat la dispozitia publicului concomitent cu supunerea lor Conferintei Partilor.

Articolul 13: Reglementarea problemelor privind aplicarea

Conferinta Partilor va studia, la prima sa sesiune, realizarea unui proces consultativ multilateral, la dispozitia Partilor, la cererea acestora, pentru reglementarea problemelor referitoare la aplicarea Conventiei.

Articolul 14: Reglementarea diferendelor

1. In caz de diferend intre doua sau mai mult de doua Parti privind interpretarea sau aplicarea Conventiei, Partile interesate se straduiesc sa il regleze pe calea negocierii sau prin orice alt mijloc pasnic la alegerea lor.

2. Cand ratifica, accepta sau aproba Conventia sau adera la aceasta sau in orice moment care urmeaza acestora, o Parte care nu este o organizatie regionala de integrare economica poate declara, printr-un instrument scris depus depozitarului, ca, fata de orice diferend legat de interpretarea sau aplicarea Conventiei, ea recunoaste ca obligatoriu de drept si in afara unei intelegeri speciale referitoare la orice parte care accepta aceeasi obligatie:

a) supunerea diferendului Curtii Internationale de Justitie:

b) arbitrajul, conform procedurii pe care o va adopta imediat ce va fi posibil Conferintei Partilor printr-o anexa consacrata arbitrajului.

O Parte care este o organizatie regionala de integrare economica poate face, in materie de arbitraj, o declaratie in acest sens, conform procedurii vizate la alin. b).

3. Declaratia factua in aplicarea paragrafului 2 ramane in vigoare la expirarea sa conform prevederilor sale sau pana la expirarea unei perioade de 3 luni de la data la care notificarea scrisa a revocarii acestei declaratii a fost depusa la depozitar.

4. Depunerea unei noi declararii, notificarea revocarii unei declaratii sau exprimarea unei declaratii nu afecteaza cu nimic o procedura inceputa la Curtea Internationala de Justitie sau la tribunalul arbitral, cu conditia ca Partile la diferend sa nu convina altfel.

5. Sub rezerva paragrafului 2, daca la expirarea termenului de 12 luni de la data la care o parte a notificat unei alte Parti existenta unui diferend intre ele, Partile interesate nu au ajuns la rezolvarea diferendului dintre ele folosind mijloacele descrise la paragraful 1, diferendul, la cererea unei dintre partile la diferend, este supus concilierii.

6. O comisie de conciliere a fost creata la cererea oricareia dintre Partile la diferend. Comisia este compusa din membri desemnati, in numar egal, de fiecare Parte interesata si dintre-un presedinte ales de comun acord de membrii desemnati de Parti. Comisia prezinta o recomandare pe care Partile o examineaza cu buna credinta.

7. Conferinta Partilor va adopta, de indata ce va fi posibil, o procedura complementara de conciliere intr-o anexa consacrata concilierii.

8. Dispozitiile prezentului articol se aplica oricarui instrument juridic conex pe care Conferinta Partilor il poate adopta, cu conditia ca instrumentul sa nu dispuna altfel.

Articolul 15: Amendamente la Conventie

- 1.** Orice Parte poate propune amendamente la Conventie.
- 2.** Amendamentele la Conventie sunt adoptate la o sesiune ordinara a Conferintei Partilor. Textul oricarei propuneri de amendament la Conventie este comunicat Partilor de catre secretariat, cu cel putin 6 luni inainte de reuniunea la care aceasta este propus spre a doptare. Secretariatul comunica, de asemenea, propunerile de amendament semnatarilor Conventiei si, pentru informare, depozitarului.
- 3.** Partile nu precupetesc nici un efort pentru a ajunge la un acord prin consens asupra oricarei propuneri de amendament la Conventie. Daca orice efort in acest sens se dovedeste inutil si nu intervine nici un acord, amendamentul este adoptat printr-un vot care sa intruneasca trei sferturi din majoritatea Partilor prezente si votante. Amendamentul adoptat este comunicat de catre secretariat depozitarului, care il transmite tuturor Partilor, pentru acceptare.
- 4.** Instrumentele de acceptare a amendamentelor sunt depuse la depozitar. Orice amendament, adoptat conform paragrafului 3, intra in vigoare, pentru Partile care l-au acceptat, la 90 de zile de la data primirii de catre depozitar a instrumentelor de acceptare a cel putin trei sferturi din Partile la Conventie.
- 5.** Amendamentul intra in vigoare pentru oricare dintre celelalte Parti la 90 de zile de la data depunerii, de catre aceasta Parte, la depozitar, a instrumentului sau de acceptare a respectivului amendament.
- 6.** In spiritul prezentului articol, prin expresia parti prezente si votante se intelege partile care sunt prezente si care voteaza "pentru" sau "impotriva".

Articolul 16: Adoptarea si amendarea anexelor Conventiei

- 1.** Anexele Conventiei fac parte integranta din aceasta si, cu exceptia dispozitie contrar exprimate, orice referinta la Conventie constituie o referinta la anexele sale. Fara a prejudicia dispozitiile art. 14 paragraful 2 alin. b) si paragraful 7, anexele se limiteaza la liste, formule si alte documente descriptive cu caracter stiintific, tehnic, procedural si administrativ.

2. Anexele Conventiei sunt propuse si adoptate potrivit procedurii descrise la art. 15 paragrafele 2,3 si 4.

3. Orice anexa adoptata in aplicarea paragrafului 2 intra in vigoare, pentru toate Partile la Conventie, la 6 luni dupa data la care depozitarul le-a notificat adoptarea, exceptie facand Partile care, in acelasi interval, notifica in scris depozitarului ca ele nu accepta aceasta anexa. Fata de Partile care retrag aceasta notificare de neacceptare, anexa intra in vigoare dupa 90 de zile de la primirea de catre depozitar a notificarii acestei retrageri.

4. Pentru propunerea, adoptarea si intrarea in vigoare de amendamente la anexele Conventiei, procedura este aceeaasi ca pentru propunerea, adoptarea si intrarea in vigoare a anexelor, conform paragrafelor 2 si 3.

5. Daca adoptarea unei anexe sau a unui amendament la o anexa necesita un amendament la Conventie, aceasta anexa sau acest amendament nu intra in vigoare decat atunci cand amendamentul la Conventie intra el insusi in vigoare.

Articolul 17: Protocoale

1. Conferinta Partilor poate, la oricare dintre sesiunile sale ordinare, sa adopte protocoale la Conventie.

2. Textul oricarui protocol propus este comunicat Partilor, de catre secretariat, cu cel putin 6 luni inainte de sesiune.

3. Regulile care determina intrarea in vigoare a oricarui protocol sunt definite de protocolul insusi.

4. Numai Partile la Conventie pot fi Parti la un protocol.

5. Numai Partile la un protocol iau decizii in virtutea respectivului protocol.

Articolul 18: Drept de vot

1. Fiecare Parte la Conventie dispune de un vot, sub rezerva dispozitiilor paragrafului 2 de mai jos.

2. In domeniile competentei lor, organizatiile de integrare economica regionala dispun, pentru a-si exercita dreptul lor de vot, de un numar de voturi egal cu numarul Statelor Membre care sunt Parti la Conventie. Aceste organizatii nu exercita dreptul lor de vot daca unul dintre Statele Membre il exercita pe al sau si invers.

Articolul 19: Depozitarul

Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite este depozitarul Conventiei si al protocoalelor adoptate conform art. 17.

Articolul 20: Semnarea

Prezenta Conventie este deschisa semnarii de catre Statele Membre ale Organizatiei Natiunilor Unite sau membre ale unei institutii specializate a Natiunilor Unite, Parti la Statutul Curtii Internationale de Justitie, precum si la organizatiile de integrare economica regionala, la Rio de Janeiro, in timpul Conferintei Natiunilor Unite asupra Mediului si Dezvoltarii, apoi la sediul Organizatiei Natiunilor Unite la New York, de la 20 iunie 1992 la 19 iunie 1993.

Articolul 21: Dispozitii tranzitorii

1. Pana la sfarsitul primei sesiuni a Conferintei Partilor, functiile de secretariat vizate la art. 8 vor fi exercitate provizoriu de catre secretariatul creat de Adunarea generala a Natiunilor Unite prin Rezolutia sa nr. 45/212 din 21 decembrie 1990.

2. Seful secretariatului provizoriu vizat la paragraful 1 de mai sus va colabora strans cu grupul interguvernamental de experti pentru studierea schimbarii climei, astfel incat acesta sa poata raspunde nevoilor obiective de aviz stiintific si tehnic obiectiv. Vor putea fi consultate alte organe stiintifice competente.

3. Fondul Global pentru Mediu al Programului Natiunilor Unite pentru Dezvoltare, al Programului Natiunilor Unite pentru Mediu si al Bancii Internationale pentru Reconstructie si Dezvoltare va fi entitatea internationala insarcinata sa asigure, cu titlu provizoriu, functionarea mecanismului financiar vizat la art. 11. Ar trebui in aceasta privinta, ca

fondul sa fie reorganizat in mod corespunzator, iar componenta membrilor sai sa devina universala, pentru a putea raspunde la exigentele prevederilor art. 11.

Articolul 22: Ratificare, acceptare, aprobare sau aderare

1. Conventia este supusa ratificarii, acceptarii, aprobarii sau aderarii statelor si organizatiilor de integrare economica regionala. Ea va fi deschisa aderarii a doua zi dupa ce va inceta sa fie deschisa semnarii. Instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare sunt depuse de depozitar.

2. Orice organizatie de integrare economica regionala care devine Parte la Conventie, fara ca unul dintre statele sale membre sa fie Parte la aceasta, este legata prin toate obligatiile care decurg din Conventie. Cand unul sau mai multe State Membre ale unei asemenea organizatii sunt Parti la Conventie, aceasta organizatie si statele sale membre cad de acord asupra responsabilitatilor lor in executarea obligatiilor pe care i le impune Conventia. In caz asemanator, organizatia si statele sale membre nu sunt abilitate sa exercite concomitent drepturile care decurg din Conventie.

3. Instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, organizatiile de integrare economica regionala indica gradul lor de competenta fata de problemele determinate de Conventie. In plus, aceste organizatii informeaza depozitarul, care informeaza, la randul sau, Partile despre orice modificae deosebita a gradului competentei lor.

Articolul 23: Intrarea in vigoare

1. Conventia va intra in vigoare dupa 90 de zile de la data depunerii celui de-al cincizecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. Pentru fiecare stat sau organizatie de integrare economca regionala care ratifica, accepta sau aproba Conventia sau adera la ea dupa depunerea celui de-al cincizecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, Conventia va intra in vigoare dupa 90 de zile de la data depunerii de catre acest stat sau de catre aceasta organizatie a

instrumentului sau de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

3. In spiritul paragrafelor 1 si 2, instrumentul depus de o organizatie de integrare economica regionala nu este considerat in plus fata de cele depuse de Statele sale Membre.

Articolul 24: Clauze restrictive

Nici o rezerva nu poate fi facuta la prezenta Conventie.

Art. 25: Denuntare

1. La expirarea termenului de 3 ani de la data intrarii in vigoare a Conventiei pentru o Parte, aceasta va putea sa o denunte printr-o notificare scrisa la depozitar.

2. Aceasta denuntare va avea efect la expirarea termenului de un an de la data la care depozitarul a primit notificarea sau la orice data ulterioara specificata in respectiva notificare.

3. Orice Parte care a denuntat si orice protocol la care este Parte.

Art. 26: Texte autentice

Originalul prezentei Conventii, ale carei texte in limba engleza, araba, chineza, spaniola, franceza si rusa sunt in egala masura autentice, va fi depus la Secretarul general al Organizatiei Natiunilor Unite. In baza acestuia, subsemnatii, legal autorizati in acest scop, au semnat prezenta Conventie.

Elaborata la New Nork la data de 9 mai 1992.

ANEXA Nr. I:

Australia
Austria
Belarus *
Belgia
Bulgaria*
Canada
Croatia*
Cehia*
Danemarca
Comunitatea Europeana
Estonia*
Finlanda
Franta
Germania
Grecia
Ungaria*
Islanda
Irlanda
Italia
Japonia
Letonia*
Liechtenstein
Lituania*
Luxemburg
Monaco
Olanda
Noua Zeelanda
Norvegia
Polonia*
Portugalia
Romania*
Federatia Rusa*
Slovacia*
Slovenia*
Spania
Suedia
Elvetia
Turcia
Ucraina*
Regatul Unit al Marii Britanii si Irlandei de Nord
Statele Unite ale Americii

* Tari aflate in tranzitie spre o economie de piata

ANEXA Nr. II:

Australia

Austria

Belgia

Canada

Danemarca

Comunitatea Europeana

Finlanda

Franta

Germania

Grecia

Islanda

Irlanda

Italia

Japonia

Luxemburg

Olanda

Noua Zeelanda

Norvegia

Portugalia

Spania

Suedia

Elvetia

Regatul Unit al Marii Britanii si Irlandei de Nord

Statele Unite ale Americii